

Marsheim

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Kilenczedik. évfolyam.	13. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely, 1911. márczius 30.
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér		Dr. Keith Ferencz várm. tb. főjegyző.	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Árpád-utca 3. szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

87

M. kir. honvédelmi miniszter.

Szám. 32049—3.

Nem tényleges honvéd legénység értesítése, hogy tavasszal vagy ősszel fegyvergyakorlatra való bevonulásra jelentkezhet.

Udvarhelyvármegye közönségének.

A m. kir. honvéd gyalogságnál és a 2., 6., 9. és 10. honvéd huszár ezredeknél a folyó évben az eddig is szokásos augusztus—szeptember havi fegyvergyakorlatokon kívül még május hó 15-től június 11-ig is fognak fegyvergyakorlatokat tartatni.

Felhívom a törvényhatóságot, ezt azonnal a legszélesebb körben azon hozzáadással közzhírré tétetni, hogy a m. kir. honvéd gyalogság, valamint 2., 6., 9. és 10. honvéd huszár ezredek állományába tartozó azon nem tényleges legénységnek, mely a folyó évben fegyvergyakorlat teljesítésére kötelezve van (a tartalék 1908., 1906., 1904., 1902. és 1900. továbbá a póttartalék 1908., 1906. és 1904. sorozási évfolyamaihoz tartozó azon legénységi egyének, kiknek valamely különös tényleges szolgálat ezen fegyvergyakorlat rovására nem tudatott be, továbbá mindazok, akik az előző évről a fegyvergyakorlatnak elhalasztása stb. folytán azt a folyó évben utánpótolni tartoznak) megengedtetik, amennyiben a gyakorlatot polgári foglalkozása, keresete, vagy magánviszonyai következtében egyik vagy másik fegyvergyakorlati időszakban óhajtja teljesíteni, hogy ebbeli kérelmét azonnal az illetékes vagy tartózkodási hely honvéd kiegészítő parancsnokságnál, vagy saját ezredparancsnokságánál szóbelileg, vagy írásban, esetleg levelező-lapon az ezred, sorozási évfolyam és anyakönyvi lapszámok felemlitése mellett bejelentse.

Amennyiben az őszi fegyvergyakorlatra előírt állomány azt megengedi, a behívások a jelentkezések figyelembe vétele mellett fognak eszközölni.

Budapest, 1911. évi márczius hó 14-én.

Hazai s. k., honv. miniszter.

Szám. 2051—1911. alisp.

Mindenik községi és körjegyzőnek s az összes községi előjáróságoknak es Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének.

M. kir. honvédelmi miniszter urnak 32049. szám alatt kelt rendeletét azon szigorú utasítással adom ki, hogy azt a községekben az ottan szokásos módon a legalkalmasabb időben hirdesse ki. Székelyudvarhely, 1911. évi márczius 22-én.

Sebesi, alispán.

88.

9681—1911. VII d. B. M. számú körrendelet.

A faszesszel kevert italok, gyógyszerek és illatszerek készítésének és forgalomba hozatalának eltiltása tárgyában.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak.

Utóbbi időben számos esetben súlyos egészségi zavarokat mutató tünetekkel járó, sőt gyakran halálosan végződő mérgezést tapasztaltak szesz italok élvezete következtében. A vizsgálatok azt tanúsították, hogy a mérgező hatású italok faszesszel (methyllalkohollal) voltak keverve. Minthogy a faszesz újabb tapasztalatok szerint izgató, kábító, sőt halálosan mérgező hatású, a pénzügyi, kereskedelemügyi és földmívelésügyi miniszter urakkal egyetértően faszessznek (methyllalkoholnak) italok készítésére való használatát vagy annak bármilyen itálhoz, gyógyszerhez, illatszerekhez való keverését és ily italok, gyógyszerek, illatszerek forgalomba hozatalát vagy szétosztását eltiltom.

Aki e rendelet ellen vét és cselekménye vétéséget vagy büntetést nem képez, az 1879. XL. t.-cz. 1. §-a értelmében kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Budapest, 1911. évi márczius hó 7-én.

A miniszter helyett:
Jakabffy s. k.,
államtitkár.

Szám. 2048—911. alisp.

Városi tanácsnak, községi előjáróságoknak és az elsőfoku rendőrhatalóságoknak.

Megfelelő kihirdetés végett és tudomás céljából közlöm.

Székelyudvarhely, 1911. évi március 17-én.

Sebesi, alispán.

89.

Szám. 1620—911. alisp.

Tárgy: Az »Országos Gyermekvédő Liga« által rendezendő gyermeknap támogatása.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, a három járási főszolgabírónak, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Az »Országos Gyermekvédő Liga« mint hozám intézett 500—1911. sz. átiratában értesít, a gyermeknapot az elmúlt évekhez hasonlóan, a jelen 1911. év folyamán is szándékszik megtartani. Hogy a magas kormány és társadalom a Liga emberbaráti intencióit teljes erejével támogatja, igazolja az, hogy sikerült az állami és társadalmi gyermekvédelem között olyan szoros kapcsolatot létesíteni, mely által a gyermekvédelmi törvény határozmányai értelmében az állami gyermekvédelem védőszármái alá nem helyezhető gyermekek megmentését és nevelését a társadalmi gyermekvédelem vállalta el.

Az Országos Gyermekvédő Liga azonban, mint a társadalmi gyermekvédelem országos intézménye, nemcsak megmenteni igyekszik az állami gyermekmenhelyekbe fel nem vehető gyermekeket, hanem azok nevelésére s hasznos polgárokká való kiképzésére is gondot fordít, így többek között az iparos tanoncok helyzetének megjavítása és céltudatos nevelése, művelése céljából eddig három tanonc-otthont tart fenn s e tanonc-otthonok számát a folyó évben szaporítani is törekszik; a szigorubb nevelést igénylő gyermekek részére négy, a javító nevelést igénylő gyermekek részére pedig két megfelelően berendezett nevelő-intézete van. Ezenkívül a Liga a csecsemő elhalálozás elleni küzdelemben is részt óhajtván venni, a folyó év tavaszán egy csecsemő-otthont is fog megnyitni, a melyben a csecsemők mintaszzerű gondos ápolásban fognak részesülni. Ezen intézetek fenntartási költségének javarészét a társadalom filléres adományaiból nyeri és pedig legfőképp a gyermeknapot, melyet az egész országban évről-évre megtart.

A liga célja, hogy a gyermek-nap intézményét országszerte meghonosítsa és annak célját a nagy közönséggel megkedveltesse.

Azt akarja, hogy ezen az egy napon mindenki gondoljon azokra a szegény gyermekekre, akik bár hatóságilag elhagyottá nem nyilváníthatók, mégis segélyre vagy nevelésre szorulnak s hogy a nagy közönség igyekezzék néhány fillér adományával támogatni abban, hogy ezen szegény

gyermekeket a társadalomnak megmenthesse s hazánkban becsületes polgáiraivá felnevelhesse.

A liga a gyermek-napot miként az előző években, az idén is országszerte lehetőleg minden városban, nagy és kisközségekben május hó közepén kívánja megtartani. Ahol azonban a helyi és éghajlati viszonyok olyanok lennének, hogy a gyermeknap megtartása ezen időben a kívánt eredménnyel nem járna, a helyi bizottságnak jogában áll a gyermeknapot más napokra megtartani.

Ezek alapján felhívom tehát, hogy a hatóságok területén, illetve községeikben mindent kövessenek el, hogy a gyermek nap sikere biztosítottassék. E czélból tehát világosítsák fel a közönséget oly irányban is, hogy a Liga által gondozott gyermekek tartásdíjai nem fogják az illetőségi községeket terhelni, sőt azoktól ily formán a községek épen mentesülni fognak, a Liga támogatása tehát ennél fogva közérdekű.

A polgármester urat ezenkívül külön is utasítom, hogy a múlt években működött helyi bizottságnak újonnan való megalakítása iránt ismét intézkedjék, hogy a gyermeknapot a jelen évben is ez a bizottság rendezze. A megalakulásról pedig a bizottság névsorának közlése mellett a Liga vezetőségét (Budapest VII, Wesselényi utca 6. sz.) közvetlenül értesítse, ugyanakkor annak a bizottsági tagnak a nevét is közölje, akivel a Liga a levelezést folytassa és akinek megküldhesse azokat a nyomtatványokat, a melyek a gyermeknap szervezéséhez szükségesek.

Végül a leszámolás egyszerűsítése érdekében úgy intézkedjenek, hogy a gyűjtött pénzt és a gyűjtő-íveket a leszámolással együtt közvetlenül a ligához küldjék meg s nekem csak az eredményt jelentsék be.

Székelyudvarhelyen, 1911. évi március 17.

Sebesi, alispán.

90.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

Szám. 17997.

A kolozsvári tud. egyetemen a volt erdélyi részék szegénysorsu baba növendékei számára rendszeresített 20 ösztöndíjas állomás, melyeknek mindegyike után az illetők az öt hónapig tartó tanfolyam alatt a szülészeti intézetben lakást, teljes ellátást és kisebb kiadások fedezésére havi 10 korona készpénzt kapnak fejenként, az 1911. évi szept hó 1-én kezdődő tanfolyam idejére befogván tölteni, felhívom a közönséget, hogy a hatósága körében, illetőleg annak minden községében a pályázatot erre az ösztöndíjra kellőleg hirdesse ki. Egyuttal tegye közhírré azt is, hogy ösztöndíjban csak okleveles bábával nem bíró községtől ajánlott oly nő részesíthető, aki a bábatanulók felvételét illető 1880. évi 15913. sz. alatt kelt itteni rendeletben foglalt feltételeknek megfelelően, folyamodványához még az előjáróság által láttamozott, az idezárt minta szerint kiállított bélyegtelen köte-

lezvényt is mellékel arról, hogy 5 éven belül az ajánló községből el nem távozik, ellenesetben bele nyugszik abba, hogy a 150. kor. ösztöndíj tőle közigazgatásilag behajtassek.

Figyelmeztetem továbbá a pályázni kívánókat, hogy a baba-tanuló gyermekeket magával nem hozhat.

Az ezen felhívás alapján jelentkező nők nevét, stb. az ide mellékelte kimutatási jegyzékbe beiktatni s bélyegtelen folyamodványaitak véleménye kíséretében folyó évi *junius hó 1 ig* a kolozsvári tud. egyetem orvos-tudományi kara dékáni hivatalához beküldeni sziveskedjék.

Felhívom egyuttal a Közönséget, hogy a területén működő bábákról évenként a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztendő kimutatásnak egy másodlati példányát ez alkalommal az 1893. évi 110286. VI-a. sz. belügyminisztr. rendelet értelmében ugyancsak a nevezett dékáni hivatalhoz küldje be.

Felhívom végül a Közönséget, hogy a pályázati hirdetésben azzal egyidejűleg hirdesse ki azt is, hogy az említett 1880. évi 15913. sz. a. kelt itteni rendeletnek megfelelő nők, a kik saját költségükön óhajtják kitanulni a bábáságot, a tanfolyamra csak korlátozott számban vehetők fel, mert az intézetben kötelességük lakni és a teljes ellátásért havonként előzetesen 20—20 koronát fizetni tartoznak.

A fizetés mellett felvételre jelentkező bábatanuló gyermekeket szintén nem hozhat magával, az intézetben való lakás kötelezettsége alól pedig, ha a bábatanuló Kolozsvárott saját háztartással nem bír, csak kivételesen adhat felmentést a tanfolyam igazgató-tanára.

Budapest, 1911. február hó 27 én.

A miniszter meghagyásából:
Dr. Gopcsa s. k., o.-tanácsos.

Údvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 2082—1911. alisp.

A járási főszolgabíró uraknak és valamennyi község elöljáróságának.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak fenti rendeletét a legszélesebb körben leendő közhírré tétel céljából közlöm.

Székelyudvarhely, 1911. márczius hó 18-án.

Sebesi, alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

91.

Magyar királyi belügyminiszter.
171963—1910. VII-c. B. M. számú körrendelet.

A katonák és hozzátartozóik ápolási költségei árgyában.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságoknak.

A 35000—1902. B. M. számú szabályrendelet vonatkozó 63. §-a a »Belügyi Közlöny« 1909. évi 354. lapján is közzétett 82849—1909. B. M. számú körrendelettel volt kiegészítve.

»A horvát-szlavon országos kormány ebben az ügyben a következőleg rendelkezett.

Fordítás horvátból hivatalos nyelvre:

A horvát-szlavon-dalmát országos kir. kormány belügyi osztálya 73528—1909. szám. Körrendelet.

Az összes kir. megyei hatóságoknak, Zágráb, Varasd, Eszék, Zimony városok tanácsainak, az összes ez országbeli nyilvános kórházaknak s a sztemjecczi kir. országos megyeigyeintézetnek, a zágrábi »Obesinar« folyóirat szerkesztőségének.

A m. kir. honvédelmi miniszternek 1909. évi december 11-én 14426. eln. szám alatt kelt megkeresése alkalmából a kir. országos kormány belügyi osztálya, a m. kir. belügyminiszterium 1909. évi junius hó 21-én 82249. VII-a. szám alatt kelt rendeletének határozmányaihoz hasonlóan jónak találta elrendelni, hogy a nyilvánossági joggal felruházott kórházakban a rangosztályba neni sorolt tényleges vagy nyugdíjállományu havidíjasok családtagjainak élelmezése folytán, valamint a második mód szerint nős tényleges állományu legénységi egyének családtagjainak élelmezése folytán s kiket nem illet meg az élelmezés joga, a hadi, illetőleg a honvédségi tárca terhére és a kik részére ez okból a katonai vagy honvéd hatóság részéről utalványok sem a katonai, sem pedig a polgári kórházakban való ingyenes élelmezés iránt ki nem állithatók, felmerült gyógykezelési költségek az egészségügyről szóló 1906. évi márczius hó 25-én kelt törvény 72. §. illetőleg 76. §-ának határozmányaihoz képest számoltassanak el és téríttessenek meg.

Minden ilyen esetben bizonyíték szolgáltatandó be arra nézve:

1. hogy az illető rangosztályba nem sorolt tényleges vagy nyugdíjazott katonai vagy honvéd állományu napidíjas évi 1600 K. illetmények, vagy 1000 K. nyugdíj mellett, vagy a második mód szerint nősült legénységi állományu egyén;
2. hogy horvát és szlavorországi illetőségű;
3. hogy az 1. alatt említetten kívül semmi nemü vagyonnal, vagy jövedelemmel nem bír.

Toldalék a királyi megyei hatóságok részére:

A címnek elégséges számú példány az alattos királyi járás hatóságok és városi tanácsok ellátása végett megküldetik. Kelt Zágrábban, 1910. évi november hó 14-ik napján. A bán h. Fodráczy s. k., királyi báni tanácsos.

Felhívom, hogy a hatóságokat s gyogyintézeteket ez iránt utasítsa.

Budapest, 1911. évi február hó 20-án.

A miniszter meghagyásából:
Bölcs s. k., miniszteri tanácsos.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 2032—1911. alisp.

Az udvarhelyvármegyei közkórház igazgatóságának, a három járási főszolgabírónak, Székelyudvarhely város polgármesterének, az összes körjegyzőknek s a községi elöljáróságoknak.

Tudomásul vétel és esetenként való alkalmazkodás céljából közlöm.

Székelyudvarhely, 1911 márczius hó 17-én.

Sebesi. alispán.

92.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Szám. 28521. III-1.

Valamennyi városi és vármegyei törvényhatóságnak.

A 83000/1907. sz. belügyminiszteri rendelettel kiadott közszállítási szabályrendelet 11. §-a szerint a törvényhatósági, vagy községi közbüvőhid építésére vonatkozó kiírási művelet műszaki szempontból leendő felülbíralás végett még a kiírás közzétételét illetőleg a szerződés megkötését megelőzőleg ide felterjesztendő.

Ismételten azt tapasztaltam, hogy egyes községek vágóhidjuk építésénél a fentebbi rendelkezésnek nem tesznek eleget s vagy egyáltalában elmulasztják a kiírási művelet fölterjesztését vagy pedig csak akkor küldik föl ide felülbíralás végett a vágóhid építésére vonatkozó iratokat, mikor már sokszor a vágóhid építése be is fejeztetett.

Igy aztán könnyen megtörténhetik, hogy a község esetleg a műszaki követelményeknek meg nem felelő vágóhidja helyébe, teljesen újat lesz kénytelen építeni, vagy már felépített vágóhidját, melynek fogyatékosága a felülbíralás során kiderül, csak lényeges átalakítás után veheti üzembe.

Hogy tehát a községeknek ez uton előállható károsodása be ne következhessek, felhívom a törvényhatóságot, hogy a közszállítási szabályrendelet fentebbi rendelkezését szigorúan megtartva a törvényhatósági, illetve községi közbüvőhíd építkezésekre vonatkozó kiírási műveletet a felülbíraláshoz szükséges iratokkal felszerelve hozzám idejében, vagyis a kiírás közzétételét, illetőleg a szerződés megkötését megelőzőleg terjesztse fel.

Miután továbbá arra a tapasztalatra jutottam, hogy legtöbb esetben a felterjesztett közbüvőhíd ügyiratok hiányosan is vannak felszerelve s így nem tárták föl azt a tiszta képet, mely szükséges annak megállapítására, hogy az elbírálandó közbüvőhíd ügyiratok szerint építendő közbüvőhíd meg fog-e felelni a vágóhíd technika szabályainak, a köz- és állategészségügyi követelményeknek, a vágóipar kívánalmainak, valamint a helyi viszonyoknak, szükségesnek tartom részletesen felsorolni, hogy a felülbíralás céljából felterjesztendő ügyiratok miféle adatokkal szerelendők fel.

Ehez képest:

A) Szarvaswarhák és szuró marhák vágá-

sára létesítendő vágóhidnál az iratok felszerelendők.

1. Az illetékes köz- és állategészségügyi szakelőadók írásos véleményével annak igazolására, hogy a közbüvőhíd felállításának engedélyezése köz- és állategészségügyi tekintetből nem esik kifogás alá. Ha a közbüvőhíd folyóvíz mellett épül, külön hatósági bizonyítvány arról, hogy az engedély megadásakor a vízjogi és a halászati törvényeknek a vizek fertőzésére vonatkozó határozatai szem előtt tartottak.

2. Kataszteri térképpel, amelyben a közbüvőhíd helye vonalozással vagy színes festéssel van feltüntetve.

3. Legalább három évre visszamenőleg szerkesztett vágási kimutatással, mely egyuttal az ezen idő alatt elért legnagyobb napi vágások számát is feltünteti. Ennek kapcsán fel kell említeni, hogy a közbüvőhíd használatáért az egyes vágóállatokra nézve minő díjak megállapítása tervezettek.

4. Legfeljebb 1 : 1000 léptékben készült helyszínrajzzal, mely a vágóhíd épületet, kutat, a szennyvizaknát, a trágyagödrot és a kerítést a kapubejárattal tünteti fel; továbbá alaprajzzal és metszettel legfeljebb 1 : 50 léptékben. Az alaprajzon szemléltethetővé kell tenni a padozat esésének irányát, az elvezető folyóka helyét és hajlását, a csatornaszem és a felvonó készülék helyét, a netaláni vízvezetékét és a levezető csatornát, végül a husfogások s esetleg a magas pálya elrendezését. A metszetben fel kell tüntetni a helyiség belső magasságát, ugyszintén a husfogásoknak, a magas pályának, valamint az ablakok alsó párkányzatának a padozat fölötti magasságát, végül a trágyagödör és a szennyvíz-akna mélységét.

5. Műszaki leirással. Ebben le kell írni azt, hogy hol szándékoznak a közbüvőhidat felépíteni, mily nagy a felhasználandó telek s minő távolságra esik ez a beépített területtől, minő állapotban van a hozzávezető út s ha rossz állapotban van, történt-e intézkedés annak jó karban hozatala iránt, miből készül és minő magas lesz a kerítés. Az építkezés és a berendezés leírásában ki kell terjeszkedni minden részletre. Nevezetesen: az építési és burkolási anyag minőségére, az ajtók és ablakok anyagára és szerkezetére, nemkülönben a földem és a tető anyagára és szerkezetére is. A vízellátás és a szennyvizek levezetésének ismertetésénél le kell írni a kut minőségét és felszerelését, valamint a vízellátás módját, továbbá azt, hogy a szennyvizet elvezető csövek milyen anyagból készültek, minő átmérőjűek és hova vezetik le a szennyvizet. Ugyancsak szükséges felmlíteni, hogy a trágyagödrot és a szennyvizaknát milyen anyagból és minő módon készítik.

Végül fel kell sorolni a berendezési tárgyakat.

6. Építési költségvetéssel, amelyben az egyes létesítményeket a berendezéssel és a felszereléssel együtt külön csoportba kell foglalni, összegezni és az egészet összesítő végösszegben feltüntetni, melyet az illetékes államépítészeti hivatalnak ellenőrzési és jóváhagyási záradékkal kell ellátni.

B) Szarvasmarhák, szuró marhák és sertések vágására szolgáló vágó hidaknál csatolandó:

1. Az A) 1. alatti melléklet.

2. Kataszteri vagy városi térkép, amelybe a kiszemelt telek valóságos alakjában, továbbá az egyes épületek és egyéb létesítmények helyszíni elrendezésük szerint méret helyesen vannak berajzolva. Szintügy be kell igazolni a közbvágóhidhoz vezető új utat, vagy a nyitandó új utcákat is.

3. Az A) 3. alatti melléklet.

4. Az A) 4. alatti melléklet, mely a vízvezeték és a csatornázást is feltünteti. Alaprajzot és metszetet a telepen emelendő minden épületről és egyéb létesítményről külön külön kell készíteni. Az alaprajzba berajzolandó a vízmelegítő berendezése (üst, kazán) és a bélmosó állás (bélfejtő asztalka, lemosó kagyló). Amennyiben a közbvágóhidat magasabb szuróhellyel tervezik ellátni, a szurhely, a forrázó kád, valamint a kopaszító asztal elrendezése is feltüntetendő. Ha a vágó csarnokokat légkürtökkel látják el, ezeket is be kell rajzolni.

5. Az A) 5. alatti melléklet, kibővítve annak megemlítésével, hogy a vágóhelyiségek, esetleg a jégház méreteit minő alapon szabták meg.

6. Jövedelmezőségi számítás.

C) Gépüzemű közbvágóhidaknál csatolandó:

1. Az A) 1. alatti melléklet.

2. A B) 2. alatti melléklet.

Ha a közbvágóhid folyó víz mellé épül, a mellékleteken a folyó legmagasabb vizállása fölötti fekvését, avagy árvízzel szemben egyébként való véjettőségét is fel kell tüntetni.

3. Az A) 3. alatti melléklet.

4. Az A) 4. alatti melléklet, melyen a csatornázás és vízvezeték különböző színben van feltüntetve.

A helyszínrajz két példányban mellékelendő.

5. Az A) 5. alatti melléklet. A mennyiben a szennyvizet folyó vízbe vezetik le, meg kell említeni, hogy illető patak vagy folyó mennyire bővizű, literekben jelezve a másodpercenként lefolyó víz mennyiségét.

A gépészeti berendezésnél ismertetni kell a hajtó és a hajtott gépek számát, minőségét, teljesítő képességét és rendeltetését, ugyszintén meg kell nevezni az alkalmazandó hajtó erőt is. A mennyiben hajtó erőül nem gőz használnak, ki kell tüntetni az alkalmazandó gép löerő óránkénti fogyasztását, pl. hány K. W. villamosság, hány köbméter gáz stb. Ha villamerőt fognak hajtóerőül használni, jelezni kell, minő árban számítják a K. W. órát. Ismertetni kell továbbá a hűtőgép rendszerét és teljesítő képességét, valamint azt, hogy a telepen történt-e gondoskodás kellő mennyiségű és minőségű hűtővízről, ugyszintén jelezni kell a víznek nyáron elért legmagasabb hőfokát is. A leírásnak ki kell terjeszkednie arra is, hogy csatornázva van-e és vízvezetékkel el van-e látva a város és ha igen, vajjon a közbvágóhid főcsatornája be van-e kapcsolva a városi csatorna hálózatba, illetve, hogy a városi vízvezeték szolgáltatja-e a közbvágóhidnak az üzemhez szükséges vizet.

A közbvágóhiddal kapcsolatban esetleg fel-

állítandó jéggyárról jelezni kell, hogy mennyi a napi termelése és minő áron szándékoznak a műjég métermázsáját értékesíteni. Végül fel kell említeni, hogy a közbvágóhid összeköthető-e a vasúttal és ha igen, minő módon.

6. Az A) 6. alatti melléklet.

7. Az B) 7. alatti melléklet.

Budapest, 1911. évi márczius 4.

A miniszter megbízásából:
Szalay, miniszteri tanácsos.

Szám. 1874—911. alisp.

Székelyudvarhely r. t. város poigármesterének, valamennyi községi és körjegyzőnek.

M. kir. földmívelésügyi miniszter urnak fenti körrendeletét tudomásul vétel és jövőben való szigorú betartás végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1911. évi márczius 19-én.

Sebesi, alispán.

93.

3247/1911. VI-a. B. M. számú körrendelet.

Lusevic Dávid pastrovicchioi illetőségű csavargótól a szokásos községi segély megtagadása.

(Valamennyi törvényhatóságnak).

A dalmátországi cs. kir. helytartóságtól vett értesülés szerint, az 1870. évben született Pastrovicchio községi illetőségű r. kath. vallású, nőtlen Lusevic Dávid cipőkészítő, foglalkozás nélkül csavarogó s illetőségi községének terhére segélyt kér.

Nevezett személyleírása a következő: alakja magas, arca tojásdad, haja barna, szeme fekete, szája és orra rendes, különös ismertető jele nincs.

Felhivom a Czimet, intézkedjék az iránt, hogy nevezett Lusevic Dávid semminemű segélyben se részesíttessék. Amennyiben kolduláson éretnek, illetőségi községébe haza toloncoltatása iránt intézkedés teendő.

Budapesten, 1911. évi február hó 28. án.

A miniszter meghagyásából:

Jalsovicky s. k., miniszteri tanácsos.

94.

116486—1910. VI-a. B. M. számú körrendelet.

Pádi János hódmezővásárhelyi illetőségű csavargótól a szokásos községi segély megtagadása.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Hódmezővásárhely város tanácsának felterjesztése szerint, Pádi János hódmezővásárhelyi illetőségű 22 éves róm. kath. nőtlen szabó segéd színművésznek adván ki magát, évek óta az országban csavarog és mindenütt pénzsegélyt kér. Felhivom ennél fogva a Czimet, intézkedjék

az iránt, hogy nevezettnek semmiféle segély ne nyujtassék.

Budapesten, 1911. évi február hó 28-án.

A miniszter meghagyásából:

Jalsoviczky s. k., miniszteri tanácsos.

95.

Szám. 2003—911. alisp.

Székelyudvarhely város polgármesterének és az összes községi előljáróságoknak.

Tudomásvétele végett közlöm, hogy a Magyar Országos tüzoltó szövetség folyó évi június hó 3—5 napján tartja rendes 3 évenkénti nagygyűlését Veszprém városában.

Közlöm továbbá a Szövetség alapszabályai 14. §-ának szövszerinti szövegét.

»14. §. A nagygyűlés tagjai:

1. a tiszteleti tagok,
2. az országos választmány tagjai,
3. a budapesti szövetség és a vármegyei szövetségek küldöttei,

4. a Magyar Országos Tüzoltó szövetség kötelékébe tartozó és tagsági díjjal hátralékban nem levő tüzoltóságok egy-egy képviselője,

5. a jelenlevő hatóságilag kinevezett vagy vármegyei szövetségek által választott összes tüzrendészeti felügyelők, továbbá a törvényhatósági és rendezett tanácsú városok tüzoltó parancsnokai, amennyiben a szövetségnek tagjai,

6. a jelenlevő hivatalos tüzoltó-tisztek, a mennyiben a szövetségnek tagjai,

7. az Országos Szövetség hivatalos szaklapjának szerkesztője,

8. a tüzoltói szervezetek és a közhatalóságok, valamint a szaktestületek közötti kapcsolat szerfeletti kívánatos lévén, a nagygyűlésre az összes törvényhatóságok és az elnökség által esetről-esetre megállapítandó rokon országos szak egyesületek, vagy testületek meghívandók, azok kiküldöttjei (legfeljebb azonban három-három) a nagygyűlésnek szintén teljes jogu tagjai.

Az 1., 2., 5., 6. és 7. pontok alatt felsoroltak tagsági jogosultsága személyi jog lévén, meghatalmazott útján nem gyakorolható.

A fővárosi és vármegyei szövetségek jogosítva vannak tisztviselőik, választmányuk tagjai, illetve a tüzrendészeti felügyelők, vagy hivatalos tisztek közül, amennyiben tagtestületeiknek száma ötvennél kevesebb egy, ha száznál nem több két, ha pedig ezen számon felül van, három tagot képviselőjükre kiküldeni.

Tüzoltóságokat csak kebelbeli tisztt, vagy tisztviselő, illetve amennyiben ilyen a nagygyűlésen jelen nem volna, a reá illetékes vármegyei szövetség tisztviselői választmánya tagjai, a tüzrendészeti felügyelők egyike, esetleg az illető törvényhatóság területéről megjelent tüzoltó-tiszt képviselheti.

Minden meghatalmazott tartozik képviselőre vonatkozó jogosultságát testülete által kiállított és

kebelbeli tiszti minőségét, illetve állását igazoló okmánnal, meghatalmazotti minőségét pedig »meghatalmazás«-sal tanusítani. A képviselőik igazolása a megjelölt okiratoknak személyesen eszközölt bemutatása útján, az elnökség által kiküldött bizottság előtt történik.

Egynél több szavazati jogot senki sem gyakorolhat.

Minden igazolt tag ismertető jelvényt kap, minek a nagygyűlésen való viselése kötelező.

Székelyudvarhely, 1911. márczius hó 18-án.

Sebesi, alispán.

V. Pályázatok. hivatalos hirdetések és körölvények.

Állati betegségek. *Veszétség* fellépett szorványosan Magyarandrásfalva község ebállományában.

Rühkór fellépett szorványosan Parajd község loállományában.

Ragadós száj- és körömfájás megszűnt Lövöcse község szarvasmarha állományában.

Hirdetmény. (2417—911. sz.) Az 1886. évi XXI. t.-cz. 17. §-a és az 1890. évi I. t.-cz. 28. §-a értelmében közhírré teszem, hogy a vármegyei háztartási pénzalap 1910. évi zárszámadásai, valamint a közuti pénzalap 1909. é. 1910. évi zárszámadásai az állandó választmány javaslatával együt az 1911. évi április hó 5-ik napjától ugyanazon hó 20-ik napjáig a vármegye-ház kiadóhivatalában közszemlére kitetnek, ezen számadásokat az érdeklődők a jelzett helyiségben megtekinthetik s azokra esetleges észrevételeiket a jelzett határidőig írásban az állandó választmánynak beadhatják.

Székelyudvarhely, 1911. márczius hó 28-án.
Sebesi, alispán.

Árverési hirdetmény. Szentlélek község korcsmaháza 1911. évi *április 12-én* d. e. 9 órákor 1911. évi május 1-től kezdődőleg három egymásután következő évre a község házánál haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár évi 450 korona, melynek 10% a bánatpénz gyanánt árverést vezető kezéhez leteendő. Árverési feltételek a községi bírónál megtekinthetők. Szentlélek, 1911. márcz. 24-én. *Csomor Gábor* kjegyző, *Hegyi Igácz* kiíró.

Árlejtési hirdetmény. A lövetei erdőköz-birtokosság és községi népiskola Udvarhelyvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 1270—1911. k. e. b. határozata folytán a közösen fenn tartandó Kiruly-fürdői hatósági őrház és tiszti szálló építését folyó évi *április hó 29-én* Lövete község házánál d. e. 10 órákor zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános írásbeli árlejtés útján a legkedvezőbb ajánlattevőnek kiadja.

Kikiáltási ár 2000 korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 5% a.

Az 5% bánatpénzzel felszerelt írásbeli ajánlatba kiirandó, hogy ajánlattevő az építési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Költségvetés, tervrajz és építési feltételek alólróttnál és a vargyasi m. kir. járási erdő-gondnokságnál megtekinthetők.

Lövéte, 1911. márczius hó 13-án. *Márton Lajos* közbirtokossági elnök.

Előfizetési felhívás a m. kir. központi statisztikai hivatal kiadványainak 1911. évi sorozatára.

A m. kir. központi statisztikai hivatal előfizetést hirdet kiadványainak 1911. évi sorozatára, amelyben a következő művek fognak megjelenni: 1. A Magyar Statisztikai Évkönyv 1911. évi (XVIII.) évfolyama. 2. A Statisztikai Havi Közlemények 1911. évi (XV.) évfolyama. 3. A Magyar Szent Korona Országai Külkereskedelmi Forgalmának Havi Eredményei 1911. évi (XI.) évfolyama. 4. A Magyar Statisztikai Közlemények új sorozatának folytatólagos öt (36—40. sz.) kötete.

A Magyar Statisztikai Évkönyv tartalmában ezuttal is legfelebb csak annyiban lesz változás a korábbi évfolyamokhoz képest, a mennyiben egyes fejezetek a közállapotainkra nézve jellemző újabb, továbbá az 1910. év végén végrehajtott népszámlálás eredményeit feltüntető, némely fontosabb adatokkal bővítettnek ki. Az Évkönyv egyébként ezuttal is tömör, de áttekinthető összefoglalásban tartalmazza a magyar szent korona országainak területi, népességi, közegészségügyi, közgazdasági, közműveltségi, egyházi, jogszolgáltatási, pénzügyi stb. viszonyairól a legfontosabb adatokat, s így a közállapotaink bármely ága iránt érdeklődőknek egyaránt hasznos szolgálatot tesz. A Magyar Statisztikai Évkönyv ez új kötete az 1911. év őszén jelenik meg.

A Statisztikai Havi Közlemények 1911. évi folyama beosztás és tartalom tekintetében csatlakozik a megelőző évfolyamhoz: közölni fogja tehát ezuttal is minden hóról a következő második hó elején az ország időjárási, népesedési és közegészségügyi viszonyairól, továbbá az országos állatvásárok forgalmáról, a gabona- és egyéb terményákról, az értékpapírok és pénznemek törzsei árjegyzéséről, a szesz-cukor- és sörtermelésről, forgalomról és adóeredményekről, az osztrak-magyar bankról, a m. kir. postatakarék-pénztár forgalmáról és az előfordult tüzkárokról a havi közlésre alkalmas, tanulságosabb adatokat.

Hasonlóképen változatlan tartalommal jelenik meg a Magyar Szent Korona Országai Külkereskedelmi Forgalmának Havi Eredményei című kiadvány is, a mely minden hóról rendszerint már a következő hóban közli külkereskedelmi forgalmunk havi eredményeit az Ausztriával való és az összes forgalomban árunemek szerint részletezve, nemcsak mennyiség (súly és darabszám) szerint, hanem érték szerint is. Azonkívül külön táblázatokban közli adatokat Fiume áru- és hajóforgalmáról.

A Magyar Statisztikai Közlemények kötetei közül az új sorozat 36., 37., 38., 39. és 40. kötetei jelennek meg az 1911. év folyamán, diszes vászonkötésben s abban a tetszetős, könnyen

kezelhető csinos kiállítású alakban, a melyben az új sorozat eddigi kötetei is megjelentek.

A Magyar Statisztikai Közlemények egyik kötetét a magyar szent korona országai 1910. évi külkereskedelmi forgalmának ismertetése fogja képezni, hasonló beosztással és tartalommal, mint az 1909. évi kötet, egy másik kötet pedig Fiume 1910. évi hajó és áruforgalmát fogja tárgyalni.

Egy kötet abból az alkalomból, hogy a statisztikai hivatal 1911. év folyamán fennállásának negyvenedik évfordulóját üli, a m. kir. központi statisztikai hivatal munkásságát ismerteti. Közli a hivatal vázlatos történetét, a mai szervezetnek alapul szolgáló szabályokat, egyenkint bemutatja a hivatal rendszeres adatgyűjtéseit, a felvételi mintákkal s az azok kitöltésére vonatkozó utasításokkal, ismertette mindenütt az adatgyűjtés célját, multját, feldolgozásának s az eredmények közzétételének módját. Ugyanily tüzetességgel számol be a kötet a rendkívüli és időszakos adatgyűjtésekről, valamint ismerteti egyes, még ma is értékkel bíró régebbi felvételeket. Mind-egyik — hivatalosan — még nem készült ily összeállítás a statisztikai hivatal egész működéséről, ez a kötet tehát régi szükségét fog pótolni.

Az utolsó két kötet az önkormányzati szervek háztartási statisztikáját ismerteti. Az egyik Magyarország községeinek 1908. évi háztartásáról számol be, a községi adózásra, a bevételek és kiadások megosztására, a vagyonra és adósságra, végül a közbirtokossági vagyonra vonatkozó — s részben retrospektív — összeállításokon kívül községenként is ismertette a fontosabb adatokat. Ez a vaskos kötet ugyszólván uttörő lesz, mert a községi háztartási viszonyoknak ily tüzetes feldolgozása a külföldi államokban sem történt még meg, hazánkban pedig mintegy 30 év előtt jelent meg az egyetlen e nemű, de csupán a legfőbb adatokat tartalmazó kiadvány. A másik kötet Magyarország vármegyei háztartásának, továbbá az árva- és gyémügynek 1909. évi adatait tárgyalja, itt is a kideríthető adatok teljes részletezésével, hogy a mű — amely e nemből az első hazánkban, — minél tisztább képet adjon vármegyénk gazdasági viszonyairól s a gyámpénztárak állapotáról.

Az 1911. évi kiadványsorozatba tartozó összes kiadványok előfizetési ára együttesen 20 kor.

A kiadványsorozat egyes részei azonban ezuttal is megrendelhetők külön is; így elő lehet fizetni a Magyar Statisztikai Évkönyvre és a Magyar Statisztikai Közlemények öt (36., 37., 38., 39. és 40.) kötetére együttesen 15 koronáért, továbbá a Statisztikai Havi Közlemények és a Magyar Szent Korona Országai Külkereskedelmi Forgalmának Havi Eredményei egész évi folyamára 5—5 koronáért. Közös előfizetés esetén azonban egy-egy csoportra aránylagosan kevesebb esik, úgy, hogy legelőnyösebb és legajánlatosabb a 20 koronás együttes előfizetés.

A Statisztikai Havi Közlemények és a külkereskedelmi forgalmat ismertető havi füzetek kiadásával — a melyek füzetek jelennek meg, —

az összes kiadványok, úgy, mint eddig, erős vászonkötésben fognak közrebocsátatni.

Az előfizetési pénzek az 1911. évi kiadványokra a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz küldendők (Budapest, II., Oszlop-utca), legcélszerűbben postautalványon, minden kísérő irat mellőzésével. A statisztikai hivatal kéri az előfizetéseknél lehetőleg 1911. évi április hó 30. ig való beküldését, hogy a kinyomandó példányok száma iránt előre tájékozódhassék.

A kiadványok könyvárusi uton is megszerzhetők, azonban csak az előfizetési árnál jóval magasabban megállapított bolti áron.

A Magyarország Tiszti Czim- és Névtára, mely az 1912. év január hónapjának vége felé fog megjelenni és a melyet a statisztikai hivatal a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltóságának külön megbízása folytán szerkeszt, a statisztikai természetű kiadványoktól most is elválasztva, külön jelenik meg csinos vászonkötésben. Előfizetési ára 9 korona, bolti ára 12 korona. A folyó évi január hó végén megjelent 1911. évi Tiszti Czim- és Névtár természetesen jelenleg már csak 12 korona bolti áron szerzhető meg. A gyűjtőknek minden 10 példány után egy tiszteletpéldány jár.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltóságának rendeletére a kiadvány-sorozattól függetlenül kiadja a statisztikai hivatal évenként a magyar áruforgalmi statisztikai állandó értékmegállapító bizottság jelentését a magyar szent korona országainak külkereskedelmi forgalmáról. E közlemény részletesen ismerteti a bizottságnak az egységértékek megállapítása körül kifejtett működését, tájékoztat az egyes áruk forgalmáról és áralakulásáról, kiterjeszkedik továbbá mindazokra a fontos mozzanatokra is, amelyek külforgalmunk átalakulására befolyással voltak. A jelentés bolti ára 6 korona. Ugyancsak e kiadvány-sorozattól függetlenül jelent meg az 1907. év őszén a magyar szent korona országainak

Helységnévtára, mely a megállapított 12 korona bolti áron ezentúl is megrendelhető.

Budapest, 1911. márczius havában. *A m. kir. központi statisztikai hivatal.*

Elveszett cselédkönyvek. Márkos Péternek 564—902. szb. szám alatt kiállított cselédkönyve elveszett, mely megsemmisítettnek nyilvánítottik. — Simófi Agnes kőrispataki lakosnak 158—905. szám alatt kiállított cselédkönyve elveszett, mely megsemmisítettnek nyilvánítottik ki.

Elveszett munkás-igazolvány. Sándor Albert oroszhegyi lakos az Oroszhegy község előjárósága által 4—1899. szám alatt kiállított munkás-igazolványát elveszítette. Kéri annak megsemmisítését.

Elégett cselédkönyv. Szász Ágnes felsőfalvi lakosnak a kolozsvári rendőr kapitányság által 1909. évben kiállított cselédkönyve elégett.

Körözüény. Egy magát Gali Zsolt-nak nevező egyén a »Mária-Valéria« közkórházban ápoltatott és a kórházi értesítőbe hamis adatokat jelentett be.

Megkeresem az összes törvényhatóságokat, hogy ha nevezett külte iránt hatóságomnak valamely felvilágosítást tudnának adni, értesíteni méltóztatssanak.

Balassagyarmat, 1911. márczius hó 17-én.
Nagy, alispán.

Körözendő egyének. 123. — *Jávomi Pál* üzleti szolga, aki Jászberényben 1868. október hó 29-én született, nyomozandó és feltalálása esetén lakóhelye az 1922—911. számra való hivatkozással Nógrádvármegye alispánjával közlendő.

124. — *Sánta György* aki 1891-ben született nyomozandó, feltalálása esetén kihallgatandó atyja, néhai Sánta János illetőségére, valamint arra nézve, hogy huga Sánta Róza hol és mikor született és a felveendő jegyzőkönyv a 4743—1911. számra való hivatkozással Temesvármegye alispánjának megküldendő.